

सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात
गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात सुरक्षा
सानुग्रह अनुदान योजने अंतर्गत निधी
वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : गोमुंअ-२०२४/प्र.क्र.१२२/११-अ,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक: १८ फेब्रुवारी, २०२५

संदर्भ :-

- १) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. शेअवि-२०२०/प्र.क्र.३३०/११-अ, दि.१९.०४.२०२३.
- २) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. गोमुंअ-२०२४/प्र.क्र.१२२/११-अ, दि.१९.६.२०२४.
- ३) वित्त विभाग, शासन निर्णय , क्र. अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.८०/अर्थ-३ दि. २५.७.२०२४
- ४) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. गोमुंअ-२०२४/प्र.क्र.१२२/११-अ, दि.९.९.२०२४.
- ५) संचालक(विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे पत्र क्र.गोमुंशेअवि २०२२/प्र.क्र.८१ ब/का.सां-९/२६९ आर/२०२४, दि.२८.११.२०२४
- ६) मुख्य सांख्यिक, कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे पत्र क्र.गोमुंशेअवि-२०२२/प्र.क्र.२९/२/ का.सां-९/२४१ आर/२०२४, दि. “निरंक”

प्रस्तावना :-

गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजनेमध्ये सुधारणा करून सन २०२३-२४ पासून “गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात सुरक्षा सानुग्रह अनुदान योजना” राबविण्याबाबत संदर्भ क्र. (१) येथील दि.१९.०४.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. त्यानुसार योजनेसाठी सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात करण्यात आलेल्या अर्थसंकल्पिय तरतुदीतून संदर्भ क्र. (२) येथील शासन निर्णयान्वये, प्रस्तुत योजनेअंतर्गत सन २०२३-२४ या वर्षातील मंजूर प्रस्तावांकरीता रक्कम रु.२५.७२ कोटी इतका निधी तसेच संदर्भ क्र.(४) येथील शासन निर्णयान्वये, प्रस्तुत योजनेअंतर्गत सन २०२४-२५ या वर्षातील मंजूर प्रस्तावांकरीता रक्कम रु.३०.०० कोटी इतका निधी वितरीत करण्यात आला असून संचालक(वि.प्र.), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी संदर्भ क्र. (५) अन्वये प्रस्तावित केल्यानुसार, सन २०२४-२५ या वर्षातील मंजूर प्रस्ताव निकाली काढण्यासाठी गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात सुरक्षा सानुग्रह अनुदान योजनेअंतर्गत रु.४०.०० कोटी इतके अनुदान मंजूर करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

तसेच मुख्य सांख्यिक, कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी संदर्भ क्र. (६) अन्वये प्रस्तावित केल्यानुसार, प्रस्तुत योजनेंतर्गत २००५-०६ मधील आय.सी.आय.सी.आय. लॉबार्ड जनरल कंपनी लिमिटेड यांचे विरुद्ध राष्ट्रीय तक्रार ग्राहक निवारण आयोग, नवी दिल्ली येथे कबाल इन्शुरन्स ब्रोकींग सर्व्हिसेस प्रायव्हेट लिमिटेड, मुंबई यांचेमार्फत दाखल २२३२ प्रकरणांचे दाव्याबाबत (Complaint Case No. OP/27/2008) झालेल्या सुनावणीच्या अनुषंगाने अॅड. संजीव सिंग यांनी मागणी केलेल्या फी रु.१,३२,०००/- (रुपये एक लाख बत्तीस हजार मात्र) अदा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

“गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात सुरक्षा सानुग्रह अनुदान योजनेअंतर्गत” सन २०२४-२५ या वर्षातील मंजूर प्रस्ताव निकाली काढण्यासाठी, चालू आर्थिक वर्षामध्ये केलेल्या अर्थसंकल्पिय तरतुदीतून रक्कम रु.४०.०० कोटी तसेच न्यायालयीन प्रकरणासाठी एकूण रु.१,३२,०००/- (रुपये एक लाख बत्तीस हजार मात्र) इतके अनुदान, असे एकूण रु.४०,०१,३२,०००/- (रुपये चाळीस कोटी एक लाख बत्तीस हजार मात्र) इतके अनुदान आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना वितरीत करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

२. प्रस्तुत खर्च योजनेच्या खालील लेखाशिर्षाखाली सन २०२४-२५ करिता मंजूर केलेल्या अर्थसंकल्पीय तरतुदीतून भागविण्यात यावा: -

मागणी क्र. डी - ३

२४०१ पीक संवर्धन

(००) (०६) गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजना (कार्यक्रम)

(२४०१ ४४२७) राज्य योजना - ३३ अर्थसहाय्य.

३. सदर शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येणारा निधी संदर्भ क्र. (१) च्या शासन निर्णयात नमूद तरतुदीनुसार खर्च करण्याची जबाबदारी आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांची राहिल.

४. उपरोक्त प्रमाणे उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या निधीच्या विनियोगाबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे शासनास सादर करतील.

५. प्रस्तुत योजनेच्या प्रयोजनार्थ आयुक्तालय स्तरावर आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना “नियंत्रण अधिकारी” व सहाय्यक संचालक, लेखा-१, यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी” म्हणून, तसेच, जिल्हास्तरावर जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी यांना “नियंत्रण अधिकारी” आणि संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी कार्यालयातील लेखाधिकारी यांना, “आहरण व संवितरण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

६. प्रस्तुत शासन निर्णय, नियोजन विभाग व वित्त विभागाने त्यांचे अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक अनुक्रमे अनौ.संदर्भ क्रमांक १५/का.१४३१, दि.०८.०१.२०२५ व अनौ.संदर्भ क्रमांक २९/२५/व्यय-१, दि.२९.१.२०२५ अन्वये दिलेल्या सहमतीस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२५०२१८१७०५५७२००१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(उमेश चांदिवडे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव

२. मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
३. मा.उपमुख्यमंत्री (नगरविकास व गृहनिर्माण) यांचे खाजगी सचिव
४. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव
५. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव/ विशेष कार्य अधिकारी
६. मा. मंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव/ विशेष कार्य अधिकारी
७. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव/ विशेष कार्य अधिकारी
८. मा. राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव/ विशेष कार्य अधिकारी
९. सर्व मा.विधानमंडळ सदस्य
- १०.मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक,मंत्रालय,मुंबई
- ११.प्रधान सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२.सर्व विभागीय महसूल आयुक्त (कोकण, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती, नागपूर)
- १३.आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १४.सर्व जिल्हाधिकारी
- १५.उप सचिव, (११-अ व २-अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२
- १६.सर्व कृषि संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १७.सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
१८. सर्व जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी
- १९.सर्व जिल्हा परिषदांचे, जिल्हा कृषि विकास अधिकारी
- २०.महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखापरिक्षा), मुंबई.
- २१.महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखावअनुज्ञेयता), मुंबई
- २२.महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखापरिक्षा), नागपूर
- २३.महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२, (लेखावअनुज्ञेयता),नागपूर
- २४.संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
- २५.अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
- २६.जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
- २७.मुख्य सांख्यिक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२८. सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- २९.सर्व तहसिलदार
- ३०.सर्व उप विभागीय कृषि अधिकारी
३१. सर्व तालुका कृषि अधिकारी
- ३२.निवडनस्ती, कार्यासन ११-अ.